

Hukuk Genel Kurulu 2023/855 E. , 2023/1073 K.

•

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2022/574 E., 2023/80 K.

KARAR : Davanın kısmen kabulüne

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 1. Hukuk Dairesinin 28.06.2018 tarihli ve 2015/1341 Esas, 2018/11596 Karar sayılı BOZMA kararı

1. Taraflar arasındaki tapu iptali ve tescil davasından dolayı yapılan yargılama sonunda, Bursa 1. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen davanın kısmen kabulüne ilişkin karar davacılar vekili ve davalı ... vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 1. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Mahkemece Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.
2. Direnme kararı davalı ... vekili tarafından temyiz edilmiştir.
3. Hukuk Genel Kurulunun usule ilişkin bozma kararından sonra mahkemece verilen karar davalı ... vekili tarafından temyiz edilmiştir.
4. Hukuk Genel Kurulunca dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği düşünüldü:

I. YARGILAMA SÜRECİ**Davacı İstemi**

5. Davacılar vekili dava dilekçesinde; müvekkillerinin mirasbırakan babaları'ın 2705 ada 3 parsel sayılı taşınmazdaki 1/2 payı ile 2688 ada 180 parsel sayılı taşınmazını oğlu olan davalı ...'a satış ile, 2740 ada 2 parseldeki 3 No.lu bağımsız bölümü ise gelini olan davalı ...'a ölünceye kadar bakma akdi ile temlik ettiğini, temliklerin mirastan mal kaçırma amaçlı ve muvazaalı olduğunu ileri sürerek, tapu kayıtlarının iptali ile miras payı oranında adlarına tesciline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabı

6. Davalılar vekili; mirasbırakanın dava konusu taşınmazları müvekkili ...'a vefa borcu ve minnet duygularıyla temlik ettiğini, müvekkillerinin mirasbırakanın ölümüne kadar birlikte yaşayarak tüm bakım ve ihtiyaçlarını karşıladığını, mirasbırakanın sağlığında davacılara maddi yardımlarda bulunduğu gibi başka taşınmazlar da bıraktığını, dava konusu diğer taşınmazı müvekkili ...'a bakım karşılığında devrettiğini, on üç yıl boyunca sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirildiğini belirterek davanın reddini savunmuştur.

İlk Derece Mahkemesinin Birinci Kararı

7. Bursa 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06.05.2015 tarihli ve 2014/52 Esas, 2015/187 Karar sayılı kararı ile; 2740 ada 2 parseldeki 3 No.lu bağımsız bölüm yönünden taşınmazın ölünceye kadar bakma akdi ile davalı ...'a temlik edildiği ve davalı ...'ın akdin yükümlülüklerini yerine getirdiği gerekçesiyle davanın reddine, davalı ...'a satış suretiyle devredilen diğer taşınmazlar yönünden ise muvazaanın sabit olduğu gerekçesiyle davanın kabulü ile Bursa, ..., ... Mahallesi, 2688 ada, 180 parsel sayılı taşınmaz ile Bursa, ..., ... Mahallesi, 2705 ada, 3 parsel sayılı taşınmazların davalı ... adına olan tapu kaydının iptali ile dosyada bulunan veraset ilâmındaki davacıların hissesi oranındaki kısmın davacılar adına tapuya kayıt ve tesciline, kalan kısmın davalı ... üzerinde bırakılmasına karar verilmiştir.

Özel Daire Bozma Kararı

8. Mahkemenin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacılar vekili ve davalı ... vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

9. Yargıtay 1. Hukuk Dairesinin 28.06.2018 tarihli ve 2015/13414 Esas, 2018/11596 Karar sayılı kararı ile; "...Dosya içeriği ve toplanan delillerden; 1934 doğumlu mirasbırakan'ın 22.12.2003 tarihinde ölümü ile geriye mirasçı olarak çocukları olan davacılar ... ve ... ile davalı ... ile dava dışı eşi ...'i bıraktığı, mirasbırakanın, 2688 ada 180 parsel sayılı taşınmazını 13.07.2001, 2705 ada 2 parsel sayılı taşınmazın 1/2 payını 19.10.2004 tarihinde oğlu olan davalı ...'e satış suretiyle; 2740 ada 2 parseldeki 3 nolu bağımsız bölümü ise 29.09.2004 tarihinde oğlu ...'in karısı olan davalı ...'e ölünceye kadar bakım akdiyle temlik ettiği anlaşılmaktadır.

Hemen belirtilmelidir ki, mirasbırakan'ın ölünceye kadar bakma akdi ile davalı ...'e devrettiği 12740 ada 2 parseldeki 3 nolu bağımsız bölüm yönünden mal kaçırma kastının olmadığı, davalının da bakım borcunu yerine getirdiği saptanarak davanın reddine karar verilmiş olmasında bir isabetsizlik yoktur. Davacılar vekilinin yerinde görülmeyen temyiz itirazının reddine. Davalılar vekilinin temyiz itirazlarına

gelince;

Bilindiği üzere; uygulamada ve öğretide "muris muvazaası" olarak tanımlanan muvazaa, niteliği itibarıyla nisbi (mevsuf-vasıflı) muvazaa türüdür. Söz konusu muvazaada miras bırakan gerçekten sözleşme yapmak ve tapulu taşınmazını devretmek istemektedir. Ancak mirasçısını miras hakkından yoksun bırakmak için esas amacını gizleyerek, gerçekte bağışlamak istediği tapulu taşınmazını, tapuda yaptığı resmi sözleşmede iradesini satış veya ölünceye kadar bakma sözleşmesi doğrultusunda açıklamak suretiyle devretmektedir.

Bu durumda, yerleşmiş Yargıtay içtihatlarında ve 1.4.1974 tarihli 1/2 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararında açıklandığı üzere görünürdeki sözleşme tarafların gerçek iradelerine uymadığından, gizli bağış sözleşmesi de Türk Medeni Kanunu'nun (TMK) 706., Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 237. (Borçlar Kanunu'nun (BK) 213.) ve Tapu Kanunu'nun 26. maddelerinde öngörülen şekil koşullarından yoksun bulunduğundan, saklı pay sahibi olsun veya olmasın miras hakkı çiğnenen tüm mirasçılar dava açarak resmi sözleşmenin muvazaa nedeni ile geçersizliğinin tespitini ve buna dayanılarak oluşturulan tapu kaydının iptalini isteyebilirler.

Hemen belirtmek gerekir ki; bu tür uyumsuzlukların sağlıklı, adil ve doğru bir çözüme ulaştırılabilmesi, davalıya yapılan temlikin gerçek yönünün diğer bir söyleyişle miras bırakanın asıl irade ve amacının duraksamaya yer bırakmayacak biçimde ortaya çıkarılmasına bağlıdır. Bir iç sorun olan ve gizlenen gerçek irade ve amacın tespiti ve aydınlığa kavuşturulması genellikle zor olduğundan bu yöndeki delillerin eksiksiz toplanılması yanında birlikte ve doğru şekilde değerlendirilmesi de büyük önem taşımaktadır. Bunun için de ülke ve yörenin gelenek ve görenekleri, toplumsal eğilimleri, olayların olağan akışı, mirasbırakanın sözleşmeyi yapmakta haklı ve makul bir nedeninin bulunup bulunmadığı, davalı yanın alım gücünün olup olmadığı, satış bedeli ile sözleşme tarihindeki gerçek değer arasındaki fark, taraflar ile miras bırakan arasındaki beşeri ilişki gibi olgulardan yararlanılmasında zorunluluk vardır.

Somut olayda, davalı ...'in, babası olan mirasbırakanın tüm ihtiyaçlarını karşılaması nedeniyle minnet duygusu ile taşınmazın kendisine devredildiğini savunduğu, tarafların annesi olan davalı tanığı'ın beyanlarından da mirasbırakana davalılar tarafından bakıldığı dosya kapsamı ile sabittir.

Hemen belirtilmelidir ki; satışa konu edilen bir malın devrinin belirli bir semen karşılığında olacağı kuşkusuzdur. Semen (bir başka ifade ile malın bedelinin) ise mutlaka para olması şart olmayıp belirli bir hizmet ya da emek de olabileceği kabul edilmelidir (Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 29.4.2009 günlü 2009/1-130 sayılı kararı). Esasen, yukarıda da değinildiği üzere muris muvazaası hukuksal nedenine dayalı olarak açılan davaların hukuki dayanağını teşkil eden 01.04.1974 günlü 1/2 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararında mirasbırakanın gerçek iradesinin mirasçıdan mal kaçırma olması halinde uygulanabilirliğinin kabulü gerekir. Başka bir ifade ile murisin iradesi önem taşır.

O halde, yukarıda değinilen somut olgular, açıklanan ilkeler çerçevesinde değerlendirildiğinde mirasbırakan'ın gerçek irade ve amacının diğer mirasçıdan mal kaçırma olmadığı, kendisine özenle bakan oğlu davalıya minnet duyguları ile çekişmeli taşınmazları temlik ettiği, temlikin, bakım, hizmet ve emek karşılığı gerçekleştirildiği kabul edilmelidir.

Hâl böyle olunca, davanın tümünden reddine karar verilmesi gerekirken, delillerin takdirinde yanılığa düşülerek, yazılı şekilde karar verilmesi doğru değildir.." gerekçesiyle karar bozulmuştur.

İlk Derece Mahkemesinin İkinci Kararı

10. Bursa 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 27.02.2019 tarihli ve 2019/1 Esas, 2019/110 Karar sayılı kararı ile; murisin iradesinin bağış olduğu, diğer mirasçılarının mal kaçırma iradesi olsun olmasın yapılan muvazaalı işlem nedeniyle diğer mirasçılarının haklarının zarar gördüğü, yapılan bağışın şekil şartlarını taşımadığı, dolayısıyla satış işleminin geçersiz olduğu ve iptali gerektiği gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

Hukuk Genel Kurulu Kararı

11. Mahkemenin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı ... vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

12. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 29.09.2022 tarihli ve 2020/1-127 Esas, 2022/1185 Karar sayılı kararı ile; "...direnme konusu taşınmazlara ilişkin açılan davada eksik harç tamamlanmadan yargılamaya devamla davanın esası hakkında karar verilmiş olması doğru olmadığı gibi ilk kararda harcı tamamlanmayan bu değer üzerinden vekâlet ücretine karar verilmiş olması, direnme kararında ise söz konusu eksiklik fark edilerek çelişki oluşturacak şekilde karar verilmiş olması da doğru değildir.." gerekçesiyle karar usulden bozulmuştur.

Direnme Kararı

13. Bursa 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 22.02.2023 tarihli ve 2022/574 Esas, 2023/80 Karar sayılı kararıyla; eksik harç tamamlanıp önceki gerekçe tekrar edilmek suretiyle direnme kararı verilmiştir.

Direnme kararının temyizi

14. Direnme kararı davalı ... vekili tarafından temyiz edilmiştir.

II. UYUŞMAZLIK

15. Direnme yolu ile Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olayda dosya kapsamı ve toplanan delillere göre mirasbırakanın 2688 ada 180 parsel sayılı taşınmazını 13.07.2001, 2705 ada 2 parsel sayılı taşınmazın 1/2 payını 19.10.2004 tarihinde oğlu davalı ...'a satış suretiyle yapmış olduğu temliklerin gerçekte diğer mirasçılardan mal kaçırma amaçlı ve muvazaalı yapıldığının kabul edilip edilemeyeceği, buradan varılacak sonuca göre temlikin minnet duyguları ile bakım, hizmet ve emek karşılığı gerçekleştirildiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmesinin gerekip gerekmediği noktasında toplanmaktadır.

III. GEREKÇE

16. Dava, muris muvazaası hukuksal nedenine dayalı tapu iptali ve tescil istemine ilişkindir.

17. Uyuşmazlığın çözümü bakımından öncelikle ilgili yasal düzenleme ve kavramların açıklanmasında yarar vardır.

18. Muvazaa kavramı, Türk Hukuk Lûgatında; "Anlaşmalı saptırma gerçek dışı durumlara gerçekmiş niteliğini kazandırma işlemi. Hukuksal bir işlem konusunda gerçek duruma aykırılıkta birleşilerek yapılan ortak açıklama (beyan) ya da ortaya konulan belgedir. Danışıklı işlem" şeklinde tanımlanmıştır (Türk Hukuk Lûgatı, Türk Hukuk Kurumu, Cilt I, Ankara 2021, s. 819).

19. Muvazaa, pozitif hukukumuzda 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun (TBK) 19 uncu [mülga 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun (BK) 18.] maddesinde düzenlenmiş ve anılan maddenin birinci fıkrasında;

"Bir sözleşmenin türünün ve içeriğinin belirlenmesinde ve yorumlanmasında, tarafların yanlışlıkla veya gerçek amaçlarını gizlemek için kullandıkları sözcüklere bakılmaksızın, gerçek ve ortak iradeleri esas alınır" hükmüne yer verilmiştir.

20. Buna göre muvazaa; tarafların üçüncü kişileri aldatmak amacı ile ve fakat kendi gerçek iradelerine uymayan ve aralarında hüküm ve sonuç doğurmayan bir görünüş yaratmak hususunda anlaşmaları, şeklinde tanımlanabilir.

21. Muvazaa daha çok sözleşmenin yorumuyla ilgili olduğundan, öğreti ve uygulamada kapsamlı olarak incelenmiş ve belirli kurallara bağlanmıştır. Gerek öğretide ve gerekse uygulamada muvazaa, mutlak ve nispi muvazaa olarak iki gruba ayrılmaktadır; mutlak muvazaada taraflar herhangi bir hukuki işlem yapmayı (oluşturmayı) istemezler, yalnız görünüşte bir hukuki işlem için gerekli irade açıklamasında bulunurlar; nispi muvazaada ise taraflar gerçekten belli bir hukuki işlem yapmak isterler, ancak onu saklamak amacıyla, bir başka hukuki işlemin kurulduğu görüşünü yaratmak üzere irade açıklamasında bulunurlar.

22. Taraflar ister yalnız bir görünüş yaratmayı, ister ikinci bir gizli işlem yapmayı arzu etmiş olsunlar, görünüşteki (zahiri) işlem tarafların gerçek iradelerine uymadığından, ilke olarak herhangi bir sonuç doğurmaz. Muvazaada görünüşteki işlemin her türlü hukuki sonuçtan yoksun olması, tarafların ortak iradelerinin bu yolda olmasından kaynaklanmaktadır.

23. Eldeki davanın konusunu oluşturan ve "muris muvazaası" olarak isimlendirilen muvazaa türünün ise Türk Hukukunda büyük bir yeri ve önemi vardır.

24. Az yukarıda açıklanan TBK'nın genel hükmü dışında muris muvazaasına ilişkin bir düzenleme kanunlarımızda yer almamaktadır. Muris muvazaası kaynağını daha çok Yargıtay içtihatlarından ve bilimsel görüşlerden almakta ise de esas kaynağını 01.04.1974 tarihli ve 1/2 sayılı İçtihatları Birleştirme Kararı oluşturmaktadır.

25. 01.04.1974 tarihli ve 1/2 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararında sonuç olarak; "Bir kimsenin; mirasçısını miras hakkından yoksun etmek amacıyla, gerçekte bağışlamak istediği tapu sicilinde kayıtlı taşınmaz malı hakkında tapu sicil memuru önünde iradesini satış doğrultusunda açıklamış olduğunun gerçekleşmiş bulunması halinde, saklı pay sahibi olsun ya da olmasın miras hakkı çığneden tüm mirasçıların, görünürdeki satış sözleşmesinin Borçlar Kanunu'nun 18. maddesine dayanarak muvazaalı olduğunu ve gizli bağış sözleşmesinin de şekil koşulundan yoksun bulunduğunu ileri sürerek dava açabileceklerine ve bu dava hakkının geçerli sözleşmeler için söz konusu olan Medeni Kanunun 507 ve 603. maddelerinin sağladığı haklara etkili olmayacağına" hükmedilmiştir.

26. 01.04.1974 tarihli ve 1/2 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı, mirasbırakanın tapulu taşınmazlarının temliklerinde yaptığı muvazaalı işlemlere ilişkindir.

27. Muris muvazaasında, mirasbırakan ile sözleşmenin karşı tarafı, aralarında yaptıkları bağış sözleşmesini genellikle satış veya ölünceye kadar bakma sözleşmesi ile gizlemektedirler. Başka bir anlatımla, mirasbırakan ile karşı taraf malın gerçekten temlik hususunda anlaşmışlardır. Görünüşteki ve gizlenen sözleşmelerin her ikisinde de samimi olarak temlik istenmektedir. Ne var ki, görünüşteki satış veya ölünceye kadar bakma sözleşmesinin vasfı (niteliği) muvazaalı sözleşme ile değiştirilmekte, ayrıca gizli bir bağış sözleşmesi düzenlenmektedir. Görünüşteki sözleşmenin vasfı (niteliği) tamamen değiştirildiğinden, muris muvazaası aynı zamanda "tam muvazaa" özelliği de taşınmaktadır.

28. Muris muvazaasını öteki nispi muvazaalardan ayıran unsur ise mirasçılarından mal kaçırmak amacıyla yapılmasıdır. Daha açık bir anlatımla, 01.04.1974 tarihli ve 1/2 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararında

belirtildiği üzere bu muvazaa türünde mirasbırakan, mirasçısını miras hakkından yoksun etmek amacıyla, gerçekte bağışlamak istediği tapuda kayıtlı taşınmaz malı hakkında tapu memuru önünde iradesini satış veya ölünceye kadar bakma akdi şeklinde açıklamaktadır.

29. Bu nedenle, mirasbırakanın muvazaalı işlemi yaparken gerçek irade ve amacı mirasçılardan mal kaçırmak olmalıdır. Murisin mirasçılarının mal kaçırmaya amacının bulunmaması hâlinde 01.04.1974 tarihli ve 1/2 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararını uygulama olanağı bulunmamaktadır.

30. Muris muvazaasına dayalı olarak açılan davalarda ispat yükü ise muvazaanın varlığını iddia eden tarafa aittir. Gerek 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun (TMK) 6 ncı maddesindeki "Kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, taraflardan her biri, hakkını dayandırdığı olguların varlığını ispatla yükümlüdür" hükmü ve gerekse 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 190/1 inci maddesindeki "İspat yükü, kanunda özel bir düzenleme bulunmadıkça, iddia edilen vakıya bağlanan hukuki sonuçtan kendi lehine hak çıkaran tarafa aittir" hükmü uyarınca, mirasbırakanın yaptığı temlikteki gerçek irade ve amacının mirasçıdan mal kaçırmak olduğunu, bu hususu ileri süren davacı taraf kanıtlamalıdır.

31. Diğer bir anlatımla, muris muvazaası davalarında, mirasbırakan tarafından yapılan temlikin muvazaalı ve terekeden mal kaçırmaya amacıyla yapıldığını ispat yükü davacı tarafa aittir.

32. Dava açan mirasçılar, mirasbırakan ile davalı arasındaki sözleşmenin dışında olduklarından üçüncü kişi konumundadırlar. Bu nedenle iddialarını tanık dâhil olmak üzere her türlü delille kanıtlamaları mümkündür. Kanunen kendilerine intikal etmesi gereken miras haklarına, mirasbırakan tarafından muvazaalı olarak yapılan sözleşme ile engel olunduğundan bu sözleşmenin muvazaalı olduğunu ileri sürerek iptalini istemekte hukuki yararlarının bulunduğu açıktır.

33. Ancak bu tür uyuşmazlıkların sağlıklı, adil ve doğru bir çözüme ulaştırılabilmesi davalıya yapılan temlikin gerçek yönünün, diğer bir söyleyişle mirasbırakanın asıl irade ve amacının duraksamaya yer bırakmayacak biçimde ortaya çıkarılmasına bağlıdır.

34. Bir iç sorun olan ve gizlenen gerçek irade ve amacın tespiti ve aydınlığa kavuşturulması ise genellikle zor olduğundan bu yöndeki delillerin eksiksiz toplanması yanında, birlikte ve doğru şekilde değerlendirilmesi de büyük önem taşınmaktadır. Bunun için de ülke ve yörenin gelenek ve görenekleri, toplumsal eğilimleri, olayların olağan akışı, mirasbırakanın sözleşmeyi yapmakta haklı ve makul bir nedeninin bulunup bulunmadığı, davalı tarafın alış gücünün olup olmadığı, satış bedeli ile sözleşme tarihindeki gerçek değer arasındaki fark, taraflar ile mirasbırakan arasındaki beşeri ilişki gibi olgulardan yararlanılmasında zorunluluk vardır.

35. Tüm bu açıklamalardan anlaşılacağı üzere, muris muvazaasına ilişkin davaların niteliği gereğince taraflarca sunulan delillerin, her somut olayın özelliğine göre az yukarıda açıklanan objektif olgulardan da yararlanılarak bir bütün olarak değerlendirilmesi ve sonuca ulaşılması gerekmektedir.

36. Yukarıdaki açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; 1934 doğumlu mirasbırakan 22.12.2003 tarihinde ölmüş, geride mirasçı olarak dava dışı eşi ile çocukları olan davacılar ... , ... ve davalı ... kalmıştır.

37. Celbedilen kayıtlardan mirasbırakanın dava konusu 2688 ada 180 parsel sayılı taşınmazını 13.07.2001 tarih ve 2848 yevmiye sayılı, 2705 ada 2 parsel sayılı taşınmazdaki 1/2 payını ise 19.10.2004 tarih ve 8884 yevmiye sayılı resmî senet ile davalı oğlu ...'a satış suretiyle temlik ettiği anlaşılmıştır.

38. Keşif esnasında dinlenen davalı tanığı özetle; dava konusu apartmanda üç daireleri olduğunu, birinde murisle birlikte oturduklarını, diğerinin kirada olduğunu, öteki dairenin ise yarısını kendisinin adına, yarısını da ...'in üstüne olacak şekilde aldıklarını, ...'in kendisinin hissesi ile beraber satarak ...'den başka bir daire alındığını, eşi vefat etmeden önce diğer oğullarının her birinin ikiye dairesi olduğunu, "...'in hiçbir şeyi yok diyerek, ayrıca gelin de bize bakıyor" diye oturdukları daireyi geline verdiğini, tarlaları da "oğlum ... tarlalara bakıyor, koruyor diyerek bir parçayı ona vereyim, bize ve tarlalara baksın" diyerek bir tarlayı ve ... Mahallesi köyünde bulunan evin tapusunun da yarısını ...' e oturacak başka evi yok diyerek verdiğini, mirasçıları için de "çevirirlerse çevirsinler, günahları kendi boyunlarına" dediğini, taşınmazları bağış şeklinde verdiğini, bu yerlere karşılık para almadığını, eşinin bütün hastane ve doktor ve bakım işlemlerini ...'in yaptırdığını, ...'in son dönemlerde ilaç getirdiğini, ancak ...'in hiç ilgilenmediğini, hiç görüşmediklerini, önceden ...'le oturduklarını, ...'in ... Mahallesinde başka bir arsa aldığını ve murisin ...'in evinin yapılmasına yardım ettiğini, evini yaptırdığını, daha sonra da ...'in oraya taşındığını, eşinin vefat edene kadar kendi ihtiyaçlarını giderdiğini, yemeğini yiyip, tuvalet ihtiyacını gördüğünü, kendisinin sağlık durumu itibarı ile eşine baktığını, ancak davalıların babalarını hamama götürüp traş ettirdiklerini, murisin vefatından önce 350.000,00 TL'ye tarla sattığını, bu paradan 50.000,00 TL'yi ...'e, 52.000,00 TL'yi ...'e verdiğini, ...'e kaç para verdiğini bilmediğini, bir miktar hayır yaptığını, 50.000,00 TL'nin de vefatında hesabında olduğunu, onu paylaştıklarını beyan etmiştir.

39. Mirasbırakanın muvazaalı işlemi yaparken gerçek irade ve amacının mirasçılardan mal kaçırmak olduğu hususu davacı tarafça ispatlanmalıdır. Dosya kapsamı ile dinlenen diğer tanık beyanlarından temliklerin mirasbırakanın tüm malvarlığını oluşturmadığı, murisin sağlığında çocuklarının her birine

ekonomik olarak katkı sağladığı, davalıların murisin yanında davacılarından daha sık bulunduğu, tüm bakım ve ihtiyaçlarını karşıladıkları, mirasbırakanın diğer çocuklarına yapılan maddi yardımları telafi etmek adına dava konusu tasarrufları yapma ihtiyacı duyduğu, mirasbırakan'ın gerçek irade ve amacının diğer mirasçıdan mal kaçırmaya olmadığı, temlikin, bakım, hizmet ve emek karşılığı gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır. Öte yandan mirasbırakanın temlik tarihindeki asıl amaç ve iradesinin mal kaçırmaya olmadığı hususu mahkemece de kabul edilmiş olmasına rağmen bu kabule rağmen temlik işleminin nihayetinde bu sonucu doğurduğu yönünde hatalı ve çelişkili gerekçe ile de yazılı şekilde karar verilmesi doğru bulunmamıştır.

40. Hâl böyle olunca, Hukuk Genel Kurulunca da benimsenen Özel Daire bozma kararına uyulması gerekirken, önceki kararda direnilmesi doğru olmamıştır.

41. Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır.

IV. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davalı ... vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı, 6217 sayılı Kanun'un 30 uncu maddesi ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na eklenen "Geçici Madde 3" atfıyla uygulanmakta olan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 429 uncu maddesi gereğince BOZULMASINA,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,

Aynı Kanun'un 440 ıncı maddesi uyarınca kararın tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içerisinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere,

08.11.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.